

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

Факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної

Кафедра дошкільної освіти

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-МОВЛЕННСВОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРНИХ ТВОРІВ У ДІТЕЙ
СЕРЕДНЬОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Студентки 2 курсу групи МВД
Освітньої програми: Дошкільна освіта,
Початкова освіта
Спеціальності: 012 Дошкільна освіта
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Ступеня вищої освіти магістр
Куркової Вероніки Олегівни

Науковий керівник: Крутій К. Л.
Керівник док. пед. наук, проф.

Розширена шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____
Голова екзаменаційної комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (підпис) (прізвище та ініціали)
_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Вінниця - 2022

ВСТУП

Актуальність дослідження. Розвиток мовлення, виховання мовленнєвої культури дітей, переорієнтація лінгвістичної освіти в цілому обумовлюється положеннями сучасних концепцій модернізації освіти в Україні щодо забезпечення гармонійного розвитку особистості. Важливим компонентом цього складного і багатогранного процесу є мовленнєвий розвиток дитини, оскільки від вільного володіння словом, значною мірою залежить загальний розвиток дитини, формування її світогляду, вміння налагоджувати стосунки з іншими людьми, самореалізація в суспільстві. У зв'язку з цим, зростає роль досліджень, спрямованих на пошук шляхів оптимізації процесу розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку. Усе життя дитини супроводжується різними видами діяльності, у процесі яких вона набуває певних знань, здійснюється її психічний розвиток.

У дошкільній педагогіці й лінгводидактиці домінує діяльнісний підхід до процесу навчання, виховання й розвитку дітей. Виокремлюють різні види діяльності: трудову, пізнавальну, навчальну, пошукову, мовленнєву, музичну, образотворчу, естетичну, художню та варіанти означених діяльностей, як-от: навчально-пізнавальну, навчально-мовленнєву, театральну-мовленнєву (ігрову). Серед розмаїття видів діяльності в дошкільній педагогіці розглядають художньо-мовленнєву діяльність.

Художня (естетична діяльність) – це специфічний вид практичної (твори мистецтва, фольклор, дизайн, література тощо) і духовної (естетичне споглядання, естетичне сприймання, естетичне міркування) діяльності.

Мовленнєва діяльність – це форма спілкування, що опосередкована мовленням і є сукупністю мовленнєвих дій та мовленнєвих операцій; передбачає фази орієнтування в ситуації спілкування, планування (внутрішнє програмування), реалізації і контролю мовлення. Мовленнєва діяльність охоплює процеси породження і сприймання повідомлень з метою подальшого спілкування, регулювання й контролю власної діяльності, власного мовлення.

Доцільність звернення до обраної проблеми підтверджується положеннями законів України «Про освіту» (2017 р.), «Про дошкільну освіту» (2001 р.), «Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку» (2020 р.), Концепції «Нова українська школа (2016 р.), «Базового компонента дошкільної освіти» (2021 р.), освітніми програмами розвитку дітей дошкільного віку, спрямованими на модернізацію дошкільної освіти, оновлення змісту, форм і методів роботи з дітьми дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що різні аспекти проблеми художньо-мовленнєвої діяльності науковці обґрунтовують за такими напрямками: психолого-педагогічні засади методики розвитку мовлення дітей дошкільного віку (Л.Артемова, А.Богущ, А.Бондаренко, Г.Григоренко, В.Захарченко, К.Крутій, Т.Маркова, О.Сорокіна, К.Щербакова та ін.); структура мовленнєвої діяльності та психофізіологічні механізми породження мовлення (Ю.Аркін, М.Басов, П.Блонський, Л.Виготський, О.Леонтєв, С.Рубінштейн, Г.Костюк та ін.); сутність, види, специфіка та особливості використання мовленнєвої діяльності в різних життєвих ситуаціях (В.Бенера, А.Богущ, О.Запорожець, Н.Маліновська, Н.Карпинська, Є.Фльорина); вплив мовленнєвої діяльності на виховний процес дітей (Я.Коменський, С.Русова, В.Сухомлинський та інші). Теоретичному та практичному висвітленню питань розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку засобами художньої літератури присвячено дослідження таких науковців: А.Богущ, Н.Гавриш, Л.Венгер, А.Запорожець, Т.Котик, Н.Маліновська, Ф.Сохін, Є.Тихеева. Проте питання розвитку художньо-мовленнєвої діяльності засобами художньої літератури досліджено недосконало і потребує подальших наукових розробок.

Отже, актуальність проблеми та потреба в її подальшому вивченні зумовили вибір теми дослідження: «Формування художньо-мовленнєвої компетентності засобами фольклорних творів у дітей середнього дошкільного віку».

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні методів і прийомів використання творів фольклорної літератури для розвитку художньо-

мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

Відповідно до мети сформульовано завдання дослідження:

1. Охарактеризувати сутність художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

2. З'ясувати роль фольклору як засобу розвитку художньо мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

3. Визначити методи і прийоми використання творів фольклорної літератури для розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

4. Розробити методичні рекомендації щодо розвитку художньо мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку засобами фольклорних творів.

Об'єкт дослідження – розвиток художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

Предмет дослідження – методи і прийоми використання фольклорних творів для розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку.

Матеріали та методи дослідження: теоретичні – аналіз психолого педагогічної, методичної літератури, періодичних видань з досліджуваної проблеми; емпірико-теоретичні – аналіз і синтез; емпіричні – спостереження за освітнім процесом дітей середнього дошкільного віку; педагогічний експеримент (констатувальний етап).

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягають у тому, що визначено психолого-педагогічні основи художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку; уточнено роль фольклору як засобу художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку; теоретично обґрунтовано методи та прийоми роботи з фольклорними творами дитячої літератури для розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей

середнього дошкільного віку. Подальшого розвитку набули теоретичні засади розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей середнього дошкільного віку засобами фольклору.

Експериментальна база дослідження. Дослідженням було охоплено 18 дітей середнього дошкільного віку експериментальної групи стартової школи НВК «АІСТ» м. Вінниці.

Апробація результатів дослідження здійснювалась на VI Міжнародній науково-практичній Інтернет конференції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 6-7 липня 2022 р.); на XVI Міжнародній науково-практичній конференції «Innovative trends of science and practice, tasks and ways to solve them» (м. Афіни, Греція, 2022 р.).

Основні результати дослідження висвітлено у 2 тезах.

1. Куркова В. Український дитячий фольклор як засіб мовленнєвого розвитку дітей середнього дошкільного віку. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*: збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної. (Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 6-7 липня 2022 р.) / Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля, 2022. Вип. 11. С. 110-114.

2. Куркова В. О. Формування художньо-мовленнєвої компетентності засобами фольклорних творів у дітей середнього дошкільного віку. *Збірник матеріалів XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Innovative trends of science and practice, tasks and ways to solve them» Athens, Greece April 26-29, 2022. С. 497-502.*

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, висновків, списку використаних джерел (70 позицій), додатків А, Б, В. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи 86 сторінок. Основний текст дослідження викладено на

70 сторінках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Наказ МОН України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/novij-bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-zabezpechit-pidvishennya-yiyi-yakosti-ta-vidpovidnist-mizhnarodnim-standartam-sergij-shkarlet> / (дата звернення: 20.10.2022).
2. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
3. Богуш А., Луцан Н. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників: мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник. Київ: Слово, 2008. 256 с.
4. Богуш А. Теоретичні аспекти виховання мовної особистості дошкільника. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету*. Бердянськ: БДПУ, 2005. Вип. 2. С. 21-27.
5. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Слово, 2004. 376 с.
6. Богуш А. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник. Київ: Слово. 2015. 704 с.
7. Василенко О. Теоретичні та практичні питання мовленнєвого розвитку дошкільників засобами театралізованої діяльності. *Імідж сучасного педагога*, 2017. № 6. С. 51-53.
8. Васьківська Г. Формування комунікативної компетентності особистості як основна проблема сучасної лінгводидактики. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2016. Вип. 1(30). Т. 1. С. 33-38.

9. Вашуленко М. Лінгводидактичні орієнтири сучасної початкової мовної освіти в Україні. Вісник Львівського університету. Серія «Філологічна». 2010. Вип. 50. С. 57-65.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 170 000. / авт. і голов. ред. В.Бусел. Київ: Перун, 2004. 1425 с.
11. Вчимося мови та розмови, або Читаємо разом / уклад. К.Крутій, Н.Маковецька. Запоріжжя: ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2004. 368 с.
12. Гавриш Н. Структура і функції мовленнєво-творчої діяльності дошкільників: дошкільна лінгводидактика, хрестоматія. Київ: Слово», 2005. 320 с.
13. Гавриш Н. Художнє слово і дитяче мовлення. Київ: Слово, 2005. 128 с.
14. Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят: навч.-метод. посібник. Київ: Шкільний світ, 2006. 120 с.
15. Гірняк С. Мова, мовлення і мовленнєва діяльність як мовознавчі поняття. *Вісник донецького національного університету*. Серія: Гуманітарні науки. Донецьк: ДНУ, 2011. Вип. 1. С. 153-162.
16. Гончаренко А. Розвиток мовленнєвої компетентності старших дошкільників: навч. метод. посіб. до Базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у Світі». Київ: Світич, 2009. 160 с.
17. Горбунова Н. Особливості лексичної роботи в ранньому та дошкільному віці. *Проблеми сучасної педагогічної освіти*. Педагогіка і психологія: збірник статей. Вип. 15 (2). Ялта: РВВ КГУ, 2007. С. 187-197.
18. Домрачева І. , Аксьонова І. Основи мовленнєвої діяльності: навч. посіб. Вінниця: 2018. 101 с.
19. Дошкільна освіта: словник-довідник: понад 1000 термінів / упор. К.Крутій, О.Фунтікова. Запоріжжя: ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2010. 324 с.
20. Зав'язун Т. Гармонійний розвиток мовлення та творчої гри основний фактор усунення труднощів комунікації у дошкільників. *Актуальні*

проблеми психології: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г.Костюка НАПН України. Київ: 2013. Вип. 9. С. 59-71.

21. Зданевич Л. Розвиток зв'язного мовлення дітей дошкільного віку засобами творів живопису. Запоріжжя: ЛПІС, 2009. 118 с.

22. Зозуля А. Театралізована діяльність як засіб мовленнєвого розвитку дошкільників. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. Ніжин: НДУ, 2015. Вип. 4. С.151-157.

23. Зотова І. Формування мовленнєвого спілкування дошкільників в умовах різновікових груп. *Наука і освіта*. 2013. № 3. С. 67-71.

24. Зрожевська А. Шляхи удосконалення методики роботи з розвитку зв'язного мовлення дошкільників. *Теорія та практика оновлення сучасної дошкільної освіти*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 50-тирічному ювілею соц.-пед. ф-ту. Донецьк: БДПУ, 2010. С. 173-176.

25. Калмикова Л. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький пед. ін-т, 2008. 325 с.

26. Калмикова Л. Психологія розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку. Київ: Либідь, 2011. 462 с.

27. Кардаш Л. *Специфіка монологічного мовлення: психологічний та лінгвістичний аспекти*. *Наукові записки Київського національного університету*: збірник наукових праць. Київ: Острозька академія, 2015. Вип. 57. С. 54-58.

28. Кардаш І. Розвиток мовлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами українського фольклору. *Науковий вісник Миколаївського державного університету*: збірник наукових праць. *Педагогічні науки* Миколаїв: МДУ ім. В. О. Сухомлинського, 2008. Вип. 7. С. 82-88.

29. Косенко Ю. Основи теорії мовленнєвої комунікації: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2013. 292 с.

30. Кириченко Т. Співвідношення категорій «дискурс», «текст» та

«мовлення» у сучасній лінгвістиці. *Наукові записки Національного університету*: збірник наукових праць. Київ: Острозька академія, 2015. Вип. 52. С. 131-133.

31. Крутій К. Дошкільна лінгводидактика: словник-довідник: понад 600 термінів, понять та назв. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2014. 200 с.

32. Крутій К. Освітній простір дошкільного навчального закладу: монографія: у 2-х ч. Частина друга. Концепція, Програма розвитку та освітні програми ДНЗ. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС»ЛТД, 2009. 284 с.

33. Крутій К. Створення мовленнєвого середовища: теоретичні засади і практична реалізація. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2006. 168 с.

34. Крутій К. Діагностика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: методичний посібник. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2005. 208 с.

35. Крутій К., Деснова І., Блашкова О. Особливості засвоєння дитиною дошкільного віку основних закономірностей граматичної будови рідної мови. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 2022. Вип. 8 (34). Ч.1. 16-28. URL: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-8\(346\)-1-16-28](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-8(346)-1-16-28)

36. Куранова С. Основи психолінгвістики: навчальний посібник. Київ: Перун, 2012. 208 с.

37. Лазаренко Н. Культура мовлення як невід'ємна складова ключових компетентностей сучасного педагога. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Філологія (мовознавство): збірник наукових праць / [гол.ред. Н. Л. Іваницька]. Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2016. Вип. 23. С. 36-42.

38. Лазаренко Н. Нові вимоги до професіоналізму вчителя в умовах євроінтеграції. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. С. 100-106.

39. Луцан Н. Теорія і практика розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку в мовленнєво-ігровій діяльності: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02. Одеса, Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Ушинського. 2006. 467 с.

40. Ляховець О. Театралізована діяльність у дітей дошкільного віку. *Дошкільний навчальний заклад*. 2009. № 2. С. 13-19.
41. Мушинський В. Діагностика рівня психічного розвитку дітей 4-5 років. *Психолог дошкілля*. 2013. № 3. С. 17-22.
42. Ніколаєску Е. Поняття «мова» і «мовлення» у сучасній лінгвістиці. *Українська мова і література*. 2007. № 4. 157-168.
43. Паласевич І. Організаційно-педагогічні умови мовленнєвого розвитку дітей середнього дошкільного віку. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2017. Вип. 35. С. 250-258.
44. Павелків Р. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 296 с.
45. Психологічний словник найсучасніших термінів. Харків: Прапор, 2009. 672 с.
46. Скалацька Т. Психологія мовлення як діяльність. *Редакційна колегія*. 2017. № 4. С. 95-112.
47. Скрипник Н., Хом'як І. Лінгвофілософські засади концептуалізації поняття «мовлення». *Publishing House «Baltija Publishing»*. 2021. № 7. С. 89-102.
48. Соловей О. Психолінгвістичні дослідження мовлення дітей дошкільного віку. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2010. №1. С. 49-51.
49. Словник іншомовних слів / укл. С.Морозов, Л.Шкаралупа. Київ: Наукова думка, 2000. 680 с.
50. Словник навчально-педагогічних понять і термінів: методичний посібник /Укл. ЛП Вовк, ГД Панченко, ОС Падалка, та ін. К.: Вид-во НПУ імені МП Драгоманова. 2001. 83 с.
51. Стежинки у Всесвіт: комплексна освітня програма для дітей раннього та передшкільного віку / автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2020. 244 с.
52. Теплов Б., Менджерицька Д., Артемова Л., Трусова Е.

Театралізована діяльність як засіб художньо-мовленнєвого розвитку дошкільника. *Наукова думка*. 2015. № 79 С. 56-70.

53. Формування мовленнєвих умінь і навичок у дітей: психолінгвістичний та лінгвометодичний аспекти: навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ: НМЦВО, 2003. 300 с.

54. Хома Т. Поняття мови, мовлення та культури мовлення у науково-лінгвістичній літературі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2011. № 20. С. 173-175.

55. Чігірін О. Театралізована діяльність як засіб формування зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку. *Інноваційні технології в дошкільній освіті: збірник абстрактів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, 2018. С. 216-219.

56. Шапар В. Психологічний тлумачний словник. Харків: Прапор, 2004. 640 с.

57. Barendt E. *Freedom of speech*. OUP Oxford. 2005. P. 189.

58. Dacey J. *Human Development Across the Lifespan*. 5th ed. Boston: McGraw-Hill, 2002. P. 562.

59. Danny D., Steinberg N. Sciarini. *An Introduction to Psycholinguistics* 2nd editions. London, 2013. P. 325.

60. Demchenko, O., Bondar, Y., Shykyrynska, O., Komarivska, N., Lyubchak, L., Stakhova, I., & Dabizha, L. Development of youth's creative abilities schoolchildren by BYOD technology. *Society. Integration. Education*. Proceedings of the International Scientific Conference May 27th- 28th, (I volume). 2022. P. 341-350.

61. Ehrich J. Vygotskian Inner Speech and the Reading Process. *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*. 2006. Vol. 6. P. 12- 25.

62. Gumperz J. The speech community. *Linguistic anthropology: A reader*. 2009. Vol. 1 (66). P. 66-73.

63. Hubbell E. Authenticity & technology in Montessori education.

Montessori Life. 2006. Vol. 2. P. 16-28.

64. Kolak J., Monaghan P., & Taylor G. Language in educational apps for pre-schoolers. A comparison of grammatical constructions and psycholinguistic features in apps, books and child directed speech. *Journal of Child Language*. 2022. P. 1-27. URL: [10.1017/S0305000922000198](https://doi.org/10.1017/S0305000922000198)

65. Kruty K., Chorna H., Samsonova J., Kurinna A., Sorochnyńska O., Desnova I. Genesis of Grammatical Structure of a Preschool Child Language. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. Volume 14. P. 495-528. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.1Sup1/563>

66. Raphael L., Borden G., Harris K. Speech science primer: Physiology, acoustics, and perception of speech. *Lippincott Williams & Wilkins*. 2007. Vol. 8. P. 378-392.

67. Santrock J. Child Development. 9th ed. Boston: McGraw-Hill College, 2001. P. 656.

68. Sapir E. Language: An introduction to the study of speech. *Courier Corporation*. 2004. P. 281.

69. Sedivy J. *Language in mind: An introduction to psycholinguistics*. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, 2018. P. 261.

70. Vygotsky L. Thought and Language. Cambridge: MIT. 2002. P. 576.

71. Karuk I., Kolesnik K., Kryvosheya T., Prysiazniuk L., Shykyrynska O. Organization of group activities of older preschool children in the process of experimenting. *Society. Integration. Education*. Proceedings of the International Scientific Conference, May 28 th - 29th. Rezekne, 2021. Vol. II. P. 729-743.

72. Nataliia Bakhmat, Olena Kolosova, Olena Demchenko, Irina Ivashchenko, Viktoria Strelchuk Application of international scientometric databases in the process of training competitive research and teaching staff: opportunities of Web of Science (WOS), Scopus, Google Scholar. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology* 15th July 2022. Vol.100. No 13. P. 4914-4924.

73. Shykyrynska O., Kanarova O., Medun L. Features of soft skills development children of senior preschool age in play activity: theoretical and methodological aspect. *Science and education for sustainable development*:

Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022. p. 708-719.
<https://cutt.ly/k1LSFrz>